

*„A serénység erénye növeli az ember méltóságát”
II. János Pál (LABOREM EXERCENS)*

Vezetői koncepció

a Ceglédi Szakképzési Centrum vonatkozásában
a "Közalkalmazottak jogállásáról szóló" 1992. évi XXXIII. törvény 20/A. alapján meghirdetett
kancellár munkakörhöz.

Innovációs és Technológiai Minisztérium

szakképzésért és felnőttképzésért felelős helyettes államtitkár

1055 Budapest, Honvéd utca 13-15.

Készítette: dr. Ferenczi Norbert

2019.

Tartalom

1. A centrum működési környezetének a bemutatása	3
1.1. <i>A foglalkoztatás területi jellemzői.....</i>	3
1.2. <i>A szakképzési centrum tagintézményei.....</i>	4
1.3. <i>A beiskolázási terület</i>	7
1.4. <i>A személyi állomány:</i>	8
2. Képzési szerkezet és a kapcsolódó feladatok a Ceglédi Szakképzési Centrumban	9
2.1. <i>A jelenlegi képzési szerkezet</i>	9
2.2. <i>A munkaerőpiaci helyzet megismerésének fontossága, reakciók.....</i>	11
2.3. <i>Kiegészítő és vállalati képzések fontossága, problémák és megoldások</i>	13
2.4. <i>Képzési szerkezet összehangolása más fenntartók esetében.</i>	14

1. A centrum működési környezetének a bemutatása

1.1. A foglalkoztatás területi jellemzői

A szakképzési centrumok 2015. júliusában kezdték meg tevékenységüket Magyarországon. Pest megyében három működik, közülük az egyik Cegléden található. A kezdetben a Nemzetgazdasági Minisztérium, 2018. júniusa óta pedig az Innovációs és Technológiai Minisztérium fenntartásában működő intézmény szakmai és gazdasági önállósággal, tagintézményei részleges gazdasági önállósággal bírnak.

A Ceglédi Szakképzési Centrum Délkelet-Pest megye szakképző intézményeiből került kialakításra. Hat tagintézménnyel rendelkezik, melyek a Ceglédi, a Monori és a Nagykátai járásokban találhatóak. Cegléd meghatározó szerepét jól mutatja, hogy a hat tagintézményből három a székhelytelepülésen található és a város integrált városfejlesztési stratégiájában is fontos szerepet szán az „iskolavárosi” szerepkörnek.

A Közép-Magyarországi régió az ország egyik legdinamikusabban fejlődő része, de dél-keleti része megkerülhetetlen sajátosságokkal bír. A sok nagyvállalat, ipari park, kis- és középvállalkozásnak köszönhetően sok képzett szakemberre van szükség különösen az elektrotechnika-elektronika, a gépészet, az informatika, a vendéglátás-turisztika, a faipar és az egyéb szolgáltatások terén. Ugyanakkor jelenlegi Uniós költségvetési időszakban jelentős versenyhátrányba kerültek az itteni vállalkozások, mivel Budapest és Pest megye együtt alkotja a Közép-Magyarországi régiót, amely relatív fejlettsége okán a legtöbb közösségi forrástól elesik. A fejlettségi szint azért relatív, mert annak háttérében a főváros és az agglomeráció mutatószámai állnak, míg Pest Megye dél-keleti része lényegesen hátrányosabb helyzetben van. Mindemellett több nagyobb cég is dinamikusabban fejlődik, folyamatosan bővíti termelő egységeiket, mint például az Infineon Technologies Cegléd Kft., az Ecseri Kft., a Ceglédi Kovácsüzem Kft, a teljesség igénye nélkül, és közöttük vannak olyanok, amelyek tanműhelyek létesítését is célul tűzték ki. Az elmúlt évek gazdasági fellendülését követően ezen a vállalkozások fejlődését a szakemberhiány jelentősen gátolja. Ennek háttérében a szakiskolában tanulók alacsony létszáma, de a szakemberek külföldön való munkavállalása áll, jelentősen romló demográfiai mutatókkal.

A térséget csökkenő születési statisztikák jellemzik, ebből következően csökkenő és elöregedő népességgel rendelkezik. Pest megyében a népességcsökkenést valamelyest kompenzálja a Budapestre egyre nagyobb számban kiköltözők aránya. A közeljövőben megvalósuló M4-es autópályát kialakítása várhatóan kitolja majd az agglomeráció határait a terület irányába, de ennek csak hosszú távon jelentkeznek majd pozitív hatásai a népesedés és a gazdasági folyamatok tekintetében.

A fentiekben túl megállapítható tanulói, szülői viselkedésminták miatt a szakképzésből elszivárgott a diáklétszám és a hagyományos gimnáziumok irányába mozdult el. A szakképzés feladata egyértelmű, a rendelkezésre álló gyereklétszám mellett meg kell állítani a fogyást, emelni kell a beiskolázási értékeket, növelni kell a képzések színvonalát, illetve azokat a lehető legszorosabb mértékben a munkaerőpiaci igényekhez kell igazítani. Az általános iskolai tanulók megyei létszáma ezt lehetővé teszi, de sokkal hatékonyabb marketingeszközök, jelszavak kellenek ahhoz, hogy a diákokat becsalogassuk tagintézményekbe.

A jogszabályi környezet, a jelenlegi szakpolitikai irányok a feladat nagyságához mért, megfelelő eszközrendszerrel biztosítanak a fenti alapvető célok eléréséhez. Ezen eszközrendszer a szakképzési centrumokat helyezi a kapcsolódó struktúra gyújtópontjába, ami miatt jelentős szerepet is kell vállalniuk a gazdaságélénkítési folyamatban.

A munkaerőpiac helyzetét, annak demográfia összefüggéseit jól mutatják be az alábbi statisztikai adatok. (forrás: www.ksh.hu Fókuszban a megyék)

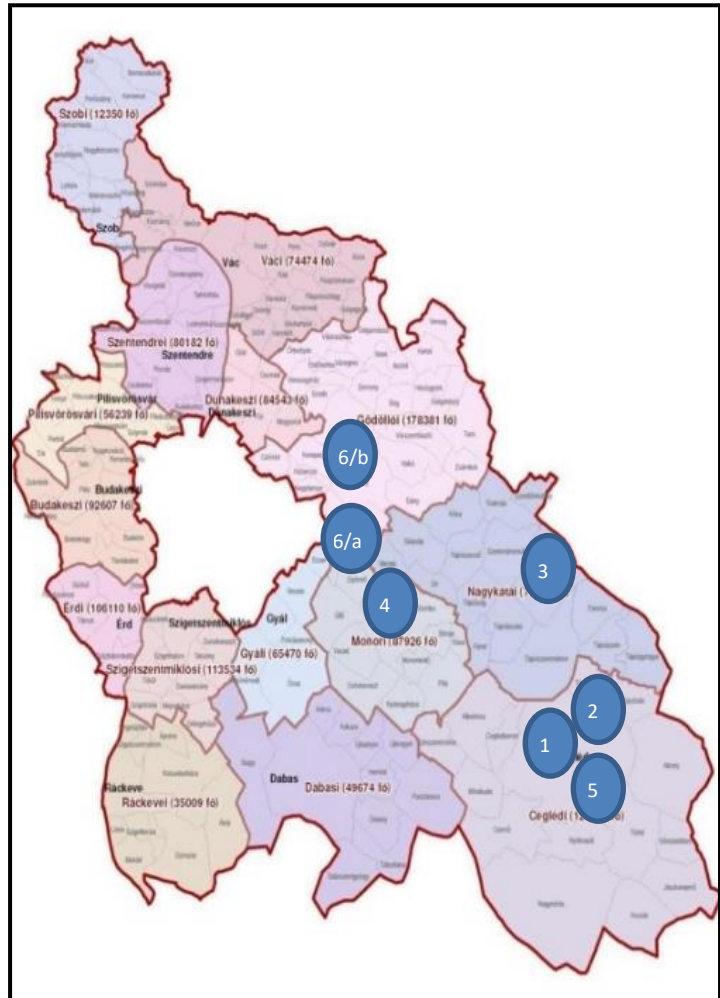
- 2018 I. negyedében Pest megyében a 15–74 éves népesség 63,4%-a, 609 ezer fő volt gazdaságilag aktív, számuk 3,6%-kal több volt, mint egy évvel korábban.
- A munkaerőpiacon 598 ezer fő foglalkoztatottként, 11 ezer fő munkanélküliként jelent meg. A foglalkoztatottak száma nőtt, a munkanélkülieké csökkent 2017 I. negyedéhez képest.
- Az inaktívok száma 351 ezer főt tett ki, 3,8%-kal kevesebbet az egy évvel korábbinál.
- A megyében a 2018. márciusi zárónapon 21 ezer álláskeresőt tartottak nyilván, 19%-kal kevesebbet, mint egy évvel korábban. A pályakezdő álláskeresők száma (1330 fő) 30%-kal visszaesett, az összes álláskeresőhöz viszonyított arányuk 6,4% volt.
- Az álláskeresők 38%-a legfeljebb az általános iskola 8 osztályával, 25%-a szakmunkás, szakiskolai bizonyítvánnyal, 28%-a érettségivel, illetve technikai végzettséggel, 7,9%-a diplomával rendelkezett.
- Március végén 6,5 ezer betöltetlen álláshelyet tartottak nyilván, számuk 11%-kal csökkent az előző év azonos időpontjához képest. Tíz üres álláshelyre 32 álláskereső jutott, 3-mal kevesebb, mint 2017 márciusában.

Az élénkülő munkaerőpiac és a vele párhuzamosan jelentkező szakemberhiány olyan beavatkozásokat is igényel, melyek a szubszidiaritás elvét figyelembe véve a szakképzési centrumok által végezhetőek el a leghatékonyabban. A tanulók, szülők, de felnőttek figyelmét rá kell irányítani erre a gazdasági élénkülésre, vele a szakképzésben rejlő lehetőségekre, mellyel rövid távon is vonzó életpálya jár.

1.2. A szakképzési centrum tagintézményei

Az alapító okirat öt tagintézményt sorolt a Centrumhoz, melyekhez 2016. szeptember 1-vel csatlakozott hatodikként egy korábbi alapítványi iskola is:

- Ceglédi SZC Bem József Műszaki Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája, Cegléd (1);
- Ceglédi SZC Közgazdasági és Informatikai Szakgimnáziuma, Cegléd (2);
- Ceglédi SZC Nagykátai Ipari Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája, Nagykáta (3);
- Ceglédi SZC Szerényi József Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája, Monor (4);
- Ceglédi SZC Ungváry László Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája, Cegléd (5);
- Ceglédi SZC Mihály Dénes Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája, Gyömrő (székhely 6/a) / Kistarcsa (telephely 6/b).

A Centrum központi szervezeti egysége Dél-Pest Megyei Térségi Integrált Szakképző Központ egykori székhelyén, a 2700 Cegléd Malom tér 3. szám alatt található.

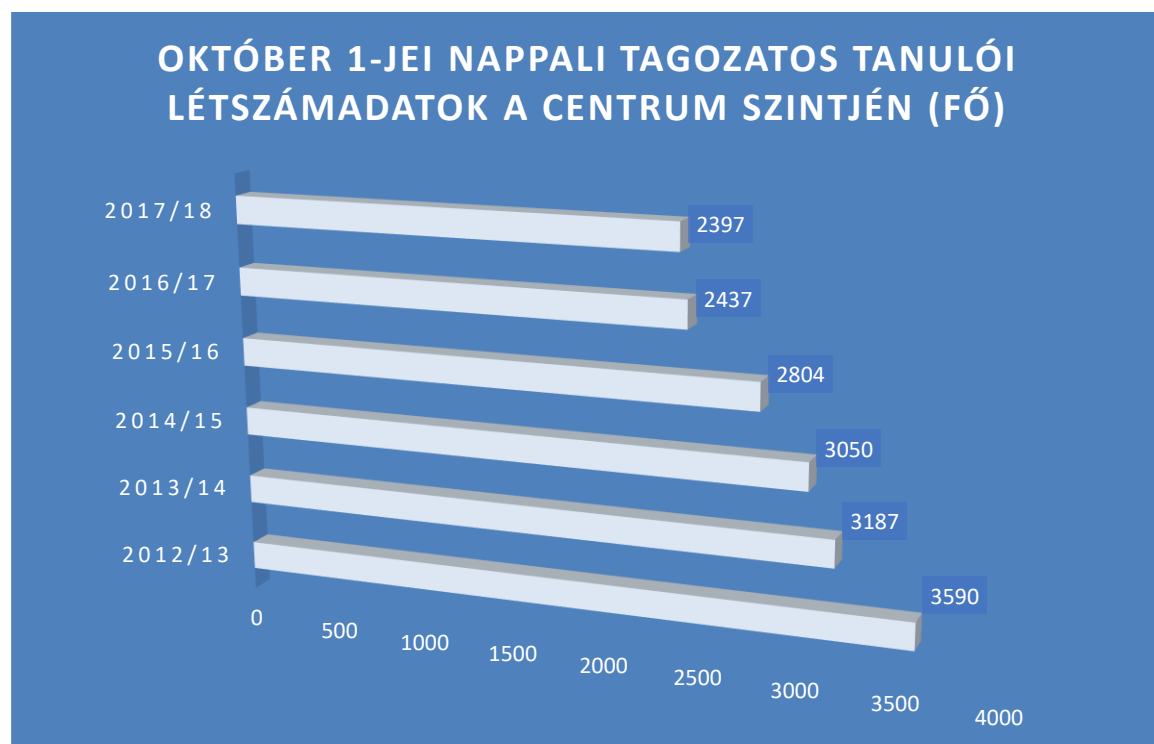
2011-ig a három ceglédi, illetve a monori szakképző iskolát a Pest Megye Önkormányzata tartotta fenn, a nagykátai iskola esetében pedig a település önkormányzata vállalta a fenntartási feladatokat. A hatodik tagintézmény esetében 2016 szeptemberéig alapítványi fenntartásról beszélhettünk. 2012-ben a megyei önkormányzat helyébe a Pest Megyei Intézményfenntartó Központ (PMIK) lépett, majd 2013-ban a KLIK. 2015. július 1-vel a jelenlegi struktúrába történő betagozódásukkal váltak a tagintézmények a centrum részévé. Az új fenntartóval, illetve középírányítóval sokkal markánsabban illetve a hagyományos köznevelési intézménytől elkülönülten tud megjelenni a munkaerőpiaci szerepvállalás. Az intézmény határozottan, dinamikusan vette célkeresztjébe a helyi vállalkozások igényeit, illetve indította meg a képzési struktúra átalakítását a jelentkező igények szerint. A kiegyensúlyozott gazdálkodás, a megfelelő mértékben rendelkezésre álló források biztosítják annak lehetőségét, hogy a centrum egy új szintre lépjen és az együttműködés egy magasabb szintjén, kihasználva a gazdasági társaságok létrehozásának lehetőségét a térség gazdaságának egyik hajtó motorja lehessen.

A képzési kínálat rendkívül széleskörű, meghatározó a vendéglátás-turisztika, az informatika, a gépészet és az elektrotechnika-elektronika szakmacsoport. Ennek megfelelően a tagintézményeink heterogén képet festenek. A ceglédiek esetében

beszélhetünk specializációkról: adott egy közgazdaság-informatika, egy műszaki és egy kereskedelem-vendéglátóipar irányultságú tagintézmény. A másik három iskola esetében nincs kiemelt ágazat, a mindenkor felmerülő igényeket igyekeztek/nek kiszolgálni a rendelkezésre álló kapacitások keretei között. Ráadásul a gyömrői székhelyű tagintézmény mindezt kizárólag esti rendszerű felnőttoktatás formájában teszi.

Megvizsgálva beiskolázási statisztikákat jelentős különbségeket észlelhetünk a tagintézmények között. A hat iskola közül a Ceglédi SZC Közgazdasági és Informatikai Szakgimnáziuma évek óta 100%-os beiskolázási értékekkel rendelkezik, öt szorosan követi a Ceglédi SZC Unghváry László Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája közel 100%-os eredménnyel, utánuk viszont jelentős szakadék következik. Mind a Ceglédi SZC Bem József Műszaki Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája, mind a Ceglédi SZC Nagykátai Ipari Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája, mind pedig a Ceglédi SZC Sztéryi József Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája csak az 50% körüli értékeket mutat a meghirdetett helyekhez viszonyítva. (A hatodik tagintézmény, a Ceglédi SZC Mihály Dénes Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája kizárólag felnőttoktatással foglalkozik, így az ő adatai ebben az összevetésben nem relevánsak.)

Sokat mondó tendenciák figyelhetők meg, ha összevetjük az öt tagintézmény október 1-jei összlétszámát 2012-től kezdődően a Centrum szintjén, összesítve:

A 2018/19-es tanév adata 2.305 fő, ami jól mutatja, hogy a trend folyamatos. Megállapítható tehát, hogy a Centrumhoz tartozó tagintézmények össztanuló-létszáma folyamatosan csökken, hat év alatt több mint 1000 fő tűnt el a rendszerből. A számunkra rendkívül kedvezőtlen folyamatnak több összetevője van:

- A szakiskolás évfolyamok számának csökkenésével automatikusan csökkent a diákok száma is, eltűntek a korábbi 2+2-es illetve 2+3-as évfolyamok.

- A kedvezőtlen demográfiai folyamatok, a csökkenő gyereklétszám lassanként begyűrűzött a középiskolákba is.
- A gimnáziumok létszáma viszont nem csökken, a hiány a szakképző intézményekben mutatkozik meg igazán.
- Napjaink szakmunkájának társadalmi megítélése következményeként minden nyolcadikos diák elsőként, másodikként, harmadikként és kit tudja még pontosan hányadikként is, de a gimnáziumot jelöli meg továbbtanulási helyszínül, a szakképzést csak a legvégső esetben választja.
- Ennek következtében a „maradék elv” alapján a tagintézményekbe kerülő, alacsony motivációval érkező diákok jelentős lemorzsolódási százalékokat is produkálnak.

A kialakult kedvezőtlen helyzetbe belenyugodni nem szabad, minden lehetséges eszközzel törekedni kell a beiskolázási létszámok növelésére. Az intézmény az elmúlt időszakban igen jelentős figyelmet fordított a felnőttek megszólítására, hiszen a rendelkezésre álló munkaerőpiaci tartalék ebben a szegmensben jelentkezik. Ugyanakkor a 2019-es jogszabályváltozások olyan új lehetőségeket nyitnak meg, melyek a KKV-k összefogásával elvezethetnek az ágazati képző központok megalakításáig.

1.3. A beiskolázási terület

A Ceglédi Szakképzési Centrum beiskolázási körzete alapvetően két tankerület, a ceglédi és a monori általános iskoláit fedi le. Természetesen nem feledkezhetünk meg az érintett járásokban található egyházi fenntartású iskolákról sem. Összességében a Ceglédi és a Monori járásból 80 intézménnyel kell kapcsolatot ápolni és pályaaorientációs tevékenységet folytatni.

Az alábbi táblázatban felsorolás szintjén láthatóak az általános iskolák, járásokra bontva a 2017. október 1-i összességében közel 30.000 fős létszámukkal együtt.

Cegléd, Nagykáta, Nagykőrös Járás iskolái	Monor, Dabas, Gyál, Vecsés Járás iskolái
<i>Iskola neve (tanulói létszám)</i>	<i>Iskola neve (tanulói létszám)</i>
Abonyi Montágh Imre EGYMI, Óvoda és Ált. Iskola (63)	Alsónémedi Széchenyi István Általános Iskola (485)
Gyulai Gaál Miklós Általános Iskola és AMI, Abony (702)	Bénye-Káva Általános Iskola (164)
Somogyi Imre Általános Iskola, Abony (596)	Bugyi Nagyközség Kazinczy Ferenc Ált. Isk. és AMI (303)
Tessedik Sámuel Általános Iskola, Albertirsa (659)	Balla Károly Általános Iskola, Csévharaszt (87)
Roszík Mihály Evangélikus Általános Iskola, Albertirsa (218)	Dabasi II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola (183)
Magyarok Nagyasszonya Római Katolikus Általános Iskola, Albertirsa (189)	Dabasi Kossuth Lajos Általános Iskola (417)
Ceglédi Református Általános Iskola és Óvoda (838)	Gyóni Géza Általános Iskola, Dabas (504)
Szent Kereszt Katolikus Általános Iskola és Óvoda, Cegléd (704)	Szent János Katolikus Általános Iskola, Dabas (254)
Ceglédi Táncsics Mihály Általános Iskola (860)	Laky Ilonka Általános Iskola, Ecsér (324)
Várkonyi István Általános Iskola, Cegléd (996)	Felsőpakonyi Herman Ottó Általános Iskola (252)
Losontzi István EGYMI, Cegléd (197)	Gyáli Ady Endre Általános Iskola (626)
Ceglédberceli Eötvös J. Nemzetiségi Ált. Isk. és AMI (272)	Gyáli Bartók Béla Általános Iskola (335)

Csemői Ladányi Mihály Általános Iskola (325)	Gyáli Zrínyi Miklós Általános Iskola (457)
Dánszentmiklósi Ady Endre Ált. Iskola és AMI (150)	Gyömrői Weöres Sándor Általános Iskola és AMI (809)
Farmosi Általános Iskola (281)	Gyömrői II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola (213)
Jászkarajenői Széchenyi István Általános Iskola (165)	Gyömrői Fekete István Általános Iskola (482)
Kókai Kossuth Lajos Általános Iskola (346)	Ált. Isk., Szakisk., Készségfej. Isk.,és EGYMI, Gyömrő (103)
Mendei Géza Fejedelem Általános Iskola (224)	Hernád-Pusztavacs Általános Iskola (488)
Mátray Gábor Általános Iskola, Nagykáta (296)	Tolnay Lajos Általános Iskola, Inárcs (328)
Váci Mihály Katolikus Általános Iskola, Nagykáta (717)	Kakucsai Általános Iskola (170)
Arany János Református Általános Iskola és Óvoda, Nagykőrös (464)	Maglódi Vermesy Péter Általános Iskola és AMI (913)
Nagykőrösi Kossuth Lajos Általános Iskola (383)	Monori Kossuth Lajos Általános Iskola (342)
Nagykőrösi Petőfi Sándor Általános Iskola (521)	Monori Jászai Mari Általános Iskola (428)
Nagykőrösi II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola (334)	Nemzetőr Általános Iskola, Monor (395)
Nagykőrösi Kolping Katolikus Általános Iskola (130)	Monori Ady Úti Általános Iskola (415)
Dalmady Győző Óvoda, Általános Iskola és EGYMI, Nagykőrös (50)	Monorierdei Fekete István Általános Iskola (254)
Nyársapáti Mátyás Király Általános Iskola (188)	Nyáregyházi Nyáry Pál Általános Iskola és AMI (255)
Sülysápi Móra Ferenc Általános Iskola (447)	Ócsai Halászy Károly Általános Iskola (646)
Sülysápi Szent István Általános Iskola (201)	Huszka Hermina Általános Iskola, Örkény (303)
Imre Sándor Általános Iskola, Szentlőrincváros (139)	Pándi Általános Iskola (139)
Szentmártonkátai Arany János Általános Iskola (249)	Pittner Dénes Általános Iskola és AMI, Péteri (153)
Székely József Református Általános Iskola, Szentmártonkáta (191)	Gubányi Károly Általános Iskola, Pilis (768)
Tápióbicskei Földváry Károly Általános Iskola (212)	Csurgay Franciska Általános Iskola, Táborfalva (217)
Tápiósági Papp Károly Általános Iskola (174)	Tatárszentgyörgyi II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola (148)
Tápiószecsői Széchenyi István Ált. Isk. és AMI (454)	Újlengyeli Általános Iskola (165)
Tápiószzelei Blaskovich János Általános Iskola (450)	Üllői Árpád Fejedelem Általános Iskola (815)
Tápiószentmártoni Kubinyi Ágoston Ált. Iskola (390)	Vasadi Általános Iskola (198)
Tóalmási Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola (205)	Grassalkovich Antal Német Nemzetiségi Általános Iskola, Vecsés (475)
Törteli Szent István Király Általános Iskola (283)	Vecsési Andrassy Gyula Általános Iskola (472)
Úri Szent Imre Általános Iskola és AMI (171)	Vecsési Halmi Telepi Általános Iskola (355)

1.4. A személyi állomány:

A Ceglédi Szakképzési Centrum engedélyezett létszáma meghaladja a 350 főt. Az országos trendnek megfelelően teljes státuszú állások nem mindegyike tölthető fel. A fennmaradó ellátandó óraszámot részmunkaidős vagy óraadó pedagógusok alkalmazásával kell lefedni. Összességében több mint 160 fő óraadó pedagógus megbízási szerződését jegyezem ellen a centrum jogászaként időszakról időszakra visszatérően. A legfőbb hiányterületek a szakmai elméleti és gyakorlati, a nyelvtanári, az informatikai és a testnevelés szakos kollégáknál mutatkoznak.

A rendelkezésre álló pedagógusállomány minőségi, képzettségi összetétele kielégítő, illetve kapcsolódó vezetői feladatok döntően a jövőben is főigazgatói hatáskörben jelentkeznek.

A pedagógus létszámot 23 nevelő oktató munkát segítő és 84 technikai munkakörben alkalmazott munkatárs egészíti ki, ezek a státuszok döntő többségükben

teljes munkaidős alkalmazottakkal kerültek feltöltésre. Esetükben a jelentős fluktuáció okoz problémát.

2. Képzési szerkezet és a kapcsolódó feladatok a Ceglédi Szakképzési Centrumban

2.1. A jelenlegi képzési szerkezet

Ceglédi SZC Bem József Műszaki Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája:

A szakgimnáziumban 9-12. évfolyamon gépészet, villamosipar és elektronika, szépészet, valamint rendészet és közszolgálat ágazaton tanulhatnak az ide jelentkező diákok. Az érettségi vizsgát követően megszerzhető főbb szakmák a gépgyártástechnológiai technikus, a fodrász, a kozmetikus, a közszolgálati ügyintéző szakképesítések. A szakközépiskolát sikeresen elvégző diákok számára a kétéves érettségire felkészítő képzés is zajlik.

A szakközépiskola építőipari szakmái között ott van a kőműves; burkoló; festő, mázoló tapétázó; melyek mellett képeznek hegesztőket, gépi forgácsolókat, asztalosokat és női szabókat. Új képzés a járműipari fémalkatrész gyártó és rendészeti őr, utóbbi jelentős létszámmal zajlik.

Jelen van az intézményben a HÍD program is az elektronikai gyártósori műszerész, az építményszaluzat és fémállvány szerelő, valamint a lakástextil-készítő osztályokkal, melyekre nagy igény mutatkozik a térségben.

A nappali tagozaton kínált szakmák nagy része felnőttoktatási formában is megtanulható a tagintézményben, de ezek mellett felnőttoktatásban szociális gondozó és ápoló, autóbuszvezető és tehergépkocsi-vezető képzéseket is meghirdetésre kerültek. Az utóbbi két szakmára az ingyenes képzési lehetőség miatt rendszeresen nagy az érdeklődés és a túljelentkezés.

Ceglédi SZC Közgazdasági és Informatikai Szakgimnáziuma:

A Ceglédi SZC Közgazdasági és Informatikai Szakgimnáziumában két ágazat közül választhatnak tanulók: közgazdaság és informatika. A közgazdaság ágazaton belül indított nyelvi előkészítő osztály is indul. A szakmai érettségien megszerzhető szakmák, a piaci igényekhez igazodva a pályázati-támogatási asszisztens és az irodai informatikus.

Az érettségi vizsgát követően megszerzhető főbb szakmák az államháztartási ügyintéző, a pénzügyi-számviteli ügyintéző, a gazdasági informatikus, valamint a szoftverfejlesztő. Ezek a szakmák az ágazati szakmai érettségi megléte nélkül is megszerzhetőek, ebben az esetben azonban a képzések időtartama nem egy, hanem két év.

Felnőttoktatás keretében a nappali képzésben is indított pénzügyi-számviteli ügyintéző, valamint a szoftverfejlesztő szakmákat sajátíthatják el a tanulók, két év alatt.

Ceglédi SZC Unghváry László Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája

A szakgimnázium három osztállyal működik. Egy a kereskedelem ágazaton, kettő pedig a vendéglátóipar ágazaton indul (egyikben emelt idegen nyelvi óraszám érhető el). A szakmai érettségi letétele után biztosított az OKJ-s szakképesítés megszerzését is

(kereskedő, vendéglátásszervező), ahol beszámításra kerül a korábban iskolában tanult szakmai tantárgyak tartalmát. Így a kétéves képzési idő egy évre csökken.

A szakközépiskolai tagozaton három év alatt szerezhető OKJ-s szakmai végzettség. A tradicionálisan oktatott szakmák a következők szerint oszlanak meg: élelmiszer-vegyi áru-, gyógynövény-, ruházati eladó, műszaki cikk eladó. A vendéglátó szakmákban 1-1 cukrász, pincér, szakács osztályt indul.

Felnőttoktatás keretein belül a nappali tagozaton is hagyományosan népszerű szakképesítések megszerzésére van lehetőség. Az indított képzésekre jellemző a túljelentkezés. Ezen képzések esetében a képzési idő 2 év.

Ceglédi SZC Nagykátai Ipari Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája:

Szakgimnáziumi képzésben informatika, ügyvitel, kereskedelem ágazaton indulnak osztályok, melyek indítása a kevés jelentkező miatt évek óta egyre nagyobb gondot okoz. Az érettségi után, így elsajátíthatják még az informatikai rendszerüzemeltető, az irodai titkár, vagy a kereskedő szakmákat. A szakközépiskolát végzetteknek elérhető kétéves érettségire felkészítő képzés is.

Az itt elérhető szakmák: az asztalos; a villanyszerelő; az épület-és szerkezetlakatos; a burkoló; a festő, mázoló, tapétázó; a szerszámkészítő, a gépi forgácsoló; és a női szabó képzések. Újdonság a pincér osztályt, ahova a többihez mérten sok a jelentkező, sajnos az ipari szakmákba előfordul, hogy csak két-három szakmát párosítva lehet csak elindítani.

A HÍD program szervezeten zajlik. A számítógépes adatrögzítő, a bevontelektródás kézi ívhegesztő, az elektronikai gyártósori műszerész, és a szobafestő, famegmunkáló résszakképesítéseket. A nagy érdeklődés miatt minden évben két-három osztály indítható a programban.

Felnőttoktatási formában az ipari igények miatt a villanyszerelő, a gépi forgácsoló, és az erre épülő CNC gépkezelő szakmák adják a kínálatot. A fitness-wellness képzés már a megvalósult szemléletváltás gyümölcse és jól igazodik a piaci igényekhez. Jelen van a kétéves, felnőttoktatás esti munkarend szerint zajló érettségire felkészítő képzés is.

Ceglédi SZC Sztéryni József Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája:

A szakgimnáziumi képzés kínálat nagyon színes. Pedagógiai ágazaton a pedagógiai-és családsegítő munkatárs, a gépészet ágazaton mechatronikai technikus, informatika ágazaton az IT mentor, kereskedelem ágazaton a kereskedő, közlekedés szállítmányozás és logisztika ágazaton pedig a logisztikai és szállítmányozási ügyintéző szakmákat tanulhatnak az ide jelentkező tanulók. A szakközépiskolát sikeresen elvégző diákok számára nappali rendszerű érettségi felkészítő képzés szintén elérhető.

Az szakközépiskolában évek óta elérhető a pincér, az asztalos és a villanyszerelő szakma és folyamatos a törekvés az új ágazatok irányába. Teljesen új, a jelenleg futó tanévben indult az elektromechanikai műszerész; valamint a kőfaragó, a műköves és épületszobrász képzés.

2017 óta itt is fut a HÍD program. Kezdetben az asztalosipari szerelő; és a gyermek- és ifjúsági felügyelő résszakképzéseket oktatták, 2017-től azonban a raktáros szakmát ajánlják fel az ide jelentkező tanulóknak.

A felnőttoktatás keretében jelen van a villanyszerelő és a mechatronikus karbantartó szakma, sőt a nappali képzésformában is megtalálható eladó és pincér szakképzés.

Ceglédi SZC Mihály Dénes Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája

Az iskolában szakma elsajátítására kizárólag felnőttoktatás keretein belül, esti tagozaton van lehetősége a tanulóknak Gyömrőn és Kistarcsán. A képzési kínálat tervezésénél figyelembe veszik a továbbtanulni vágyók igényeit is: több ráépülés-szakképzést is indításra kerül.

Gyömrőn a következő képzéseket választhatják a tanulók:

cukrász, szakács, számítógép-szerelő, -karbantartó, szociális gondozó és ápoló, tehergépkocsi-vezető, kis- és középvállalkozások ügyvezetője, irodai titkár, informatikai rendszerüzemeltető, pénzügyi-számviteli ügyintéző, vállalozási és bérügyintéző, grafikus, pedagógiai- és családsegítő munkatárs, autóbuszvezető.

Kistarcsán az alábbi képzések közül választhatnak a jelentkezők:

szociális gondozó és ápoló, gyakorló ápoló, pénzügyi-számviteli ügyintéző, pedagógiai- és családsegítő munkatárs, grafikus, vállalozási mérlegképes könyvelő, ápoló.

2.2. A munkaerőpiaci helyzet megismerésének fontossága, reakciók

A képzési kínálatot, főként a változó munkaerőpiaci igények kielégítése céljából folyamatosan alakítani szükséges. Ezeket az igényeket megismerésükön és elemzésükön túlmenően már a csírájában, jóval az álláshirdetések előtt meg kell ismerni, amihez szükséges egy jó kommunikációs együttműködés kiépítése a munkaerőpiaci szereplőkkel.

Fontos, a centrum menedzsmentje ismerje a piaci szereplők szándékait és a piacon megjelenő tényezőként kell értékelní a vállalkozásokon túlmenően a helyi önkormányzatok, hatóságok, érdekképviseletek, kamarák és a gazdaságpolitika irányvonalait is.

Egy adott vállalkozás tekintetében nem csak a jelenben meglévő keresletét kell számításba venni, hanem azt is, hogy a jövőbeni terveihez milyen képzésformák illeszkednének, esetleg későbbi fejlesztésének nem gátja-e valamilyen szakemberhiány. Ugyanakkor nehézségeivel, esetleges nagyobb arányú létszámcsökkenésre is figyelemmel kell lenni, hiszen egy profilváltás, vagy egy telephelyváltás olyan emberanyagot generálhat, amely megfelelő képzéssel helyben tartható és egyéb gazdasági célok elérése érdekében munkaereje kiaknázható.

A Ceglédi Szakképzési Centrum tagintézményeiben már eddig is jelentős számban kötöttek tanulószerveződések, melyek következtében a duális képzés bevezetése és terjedése jó ütemben halad. Ugyanakkor a vállalkozások gyengeségei és erősségei a képzések

vonatkozásában heterogén arculatot mutatnak. Természetes, hogy az gazdasági társaság profiljához jobban illeszkedő tevékenységek nagyobb hangsúlyt kapnak, míg az attól idegenek háttérben maradnak. A képzési egységes színvonalának beállításához rendkívül jó lehetőségként kínálkozik egy közös gazdasági társaság létrehívása az adott ágazatban érintett vállalkozásokkal, mely vállalkozás közvetlenül köthetne tanuló szerződéseket. Ennek további előnye lenne az, hogy a résztulajdonos centrum közvetlenül nyerhetne információt arról, hogy a tanuló szerződések esetleges felmondásáról, illetve pedagógusai közvetlenül avatkozhatnak be – természetesen erre külön létesített jogviszonnyal a háttérben – azon területek oktatásába, amelyeken az adott tulajdonostárs gyengébb. Ezzel a módszerrel a kis- és középvállalkozások duális képzésben való részvételi szándékát jelentős mértékben lehet erősíteni, hiszen egy olyan közös társaságban való szerepvállalásuk, ahol már az állam a szakképzési centrum „képében” megjelenik sokkal valószínűbb, mint egy saját maguk által szervezett összefogás. Ehhez feltétlenül szükséges egy rendkívül szoros együttműködés és olyan bizalmi környezet kialakítása, amely az oktatók bevonása nélkül lehetetlen.

Ahhoz, hogy a centrum a munkaerőpiac által meghatározott irányba haladjon a vezetésen túlmenően a piacközpontú szemlélet kialakítására szükség van a középvezetők, de az oktatók vonatkozásában is. Fontos, hogy az egyébként is „véleményvezér” szerepkörben lévő pedagógusok maguk is azonosuljanak a piaci igényekkel, azokról folyamatos tájékoztatást kapjanak és lássák a megfelelő módon megfogalmazott intézményi reakciók szükségszerűségét illetve azok jótékony hatását az iskola vonatkozásában. A tanulók motivációja is erősíthető, ha a pedagógusok ismerik a jövőbeni elhelyezkedési, kereseti lehetőségeket, munkakörülményeket. Tehát a gazdálkodási, vagyonkezelési vonalon megtett intézkedéseknek fontos, hogy a humánpolitikai területen is meglegyen a megfelelő leképeződése, és visszafelé; az oktatók által észlelt jó lehetőségeket be kell építeni gazdálkodás és szervezés területén megszülető döntésekbe. Fentiek ismét csak a főigazgató és a kancellár szoros együttműködésének szükségességét emelik ki. Természetes tehát, hogy a kereslet megismerése, és azok menedzsment szemléletű kezelése csak a személyi állomány széleskörű együttműködésével lehetséges. Alapvető szükségszerűség, hogy a centrum vezetése együttműködésben és a megfelelő együtt-döntési pontokat kialakítva igazgassa a szakképzést illetve annak struktúráját. A munkaerőpiacon feltárt igények tükrösképe a képzésekben csak úgy hívható életre, ha a mindenkor pedagógus állományt irányító, szervező főigazgató a pedagógus kar összetétele, képzése, felvétele kapcsán folyamatosan információt kap a kancellártól és a kulcskérdésekben meghozott közös döntéseket következetesen képviselik.

Ha a fentiek adottak, a jól működtetett információs rendszer olyan képzések szükségszerűségét fogja felhozni, amelyek sikerrel integrálható a centrum kínálatába. Erre az elmúlt időszakban jó példával szolgált a *járműipari fémalkatrész gyártó* képzés beindítása Cegléden (Bem iskola), melyet újaknak kell követnie.

Nem szabad szem elől téveszteni azt sem, hogy a nappali tagozatos szakképzés még mindig egy viszonylag merev rendszer, amelynél a változtatások eredménye legkorábban három év múlva érezhető a munkaerőpiacon. Éppen ezért a cégek jobban szeretik, ha a felnőttoktatásban, vagy főleg a felnőttképzésben működhetnek együtt a szakképzési centrummal.

Beavatkozásra leginkább azon tagintézmények esetében van szükség, ahol nem sikerült megállítani az elmúlt években tapasztalható, drasztikus mértékű létszámcsökkenést. A lehetséges közvetlen eszközök:

- a tanulószerveződések számosságában rejlő trendek alapján erősíteni kell a duális képzésben erősebb, így jobb elhelyezkedési lehetőséggel kecsegtető ágazatokat (pl.: vendéglátás Nagykátán),
- a kizárólag felnőttoktatással foglalkozó tagintézményben nappali tagozatos képzés indítása,
- a tagintézmény vezetésének támogatása a menedzsment szemléletű, piacorientált szemléletmód kialakításában,
- határozott, marketingszemléletű kommunikációs eszközrendszer alkalmazása a piaci szereplők és az egyéb érdekhordozók felé. Csatornák bátor, de belső szabályzóknak megfelelő használata
- rugalmas tanulási útvonalak biztosítása (pl: nappali tagozatról lemorzsolódottak átirányítása a felnőttoktatásba vagy rosszul megválasztott képzésformák korrigálásában való közreműködés.

2.3. Kiegészítő és vállalati képzések fontossága, problémák és megoldások

Meg kell nyitni az iskolákat a felnőttek előtt, meg kell szólítani azokat az embereket, akik nem rendelkeznek szakképesítéssel, vagy rendelkeznek ugyan egy szakmával, de az elhelyezkedési lehetőségeik korlátozottak. A Felnőttképzési Intézmények Nyilvántartásba történő bekerüléssel, a 15 engedélyezett képzési programmal már adottak a feltételei a sikeres tanfolyamok megszervezésének.

Ugyanakkor a szakmai elméleti és gyakorlati képzésben oktató pedagógusok korösszetétele aggasztó, elsöprő többségben vannak közöttük ugyanis a rutinos, sok tanévet megélt, nyugdíj előtt álló alkalmazottak. Tervezetten csak az elkövetkező három tanévben 15 fő lép át a nyugdíjas állományba, s ha ehhez hozzávesszük az elmúlt tanévekben nyugdíjba menő, illetve a már most nyugdíjasként visszafoglalkoztatott kollégákat, akkor a helyzetkép már jóval árnyaltabb és semmiképp sem megnyugtató.

Természetesen az adott gazdasági társaságnak bízni kell abban, hogy a szakképzési centrum a számára éppen szükséges képzést képes lebonyolítani. Ennek érdekében az iskolák kapuinak megnyitásán túl kezdeményező magatartásformákra is szükség van:

- fel kell mérni, hogy a rendelkezésre álló személyi állománnyal milyen irányú képzések lehetségesek, erről „katasztert” kell felfektetni,
- a katasztert folyamatosan ütköztetni kell a piaci igényekkel,
- folyamatosan felszínen kell tartani a képzési lehetőségeket a munkaerőpiacon, hogy az igények alapján folyamatosan lehetőség legyen a változtatásra,
- ha szükséges fejleszteni kell a személyi állományt (együttműködés a főigazgatóval!)
- a pedagógusokat motiválni kell a felnőttképzés irányába, melynek feltételeit ki kell dolgozni, a szükséges mértékben külső erőforrást kell bevonni,
- más centrumok már bevált jó gyakorlatait meg kell honosítani (ha a helyi sajátosságok engedik)

- együttműködés a felsőoktatási intézményekkel az utánpótlás biztosítás érdekében, átképzési lehetőségek biztosítása.
- „öregdiák” állomány felkutatása szakoktatói, mérnök tanári pályaeorientáció érdekében.

2.4. Képzési szerkezet összehangolása más fenntartók esetében.

A Ceglédi Szakképzési Centrum beiskolázási térségében nem jellemző a nem állami fenntartású szakképző intézmények jelenléte. Azonban jóval komolyabb szakképzési tevékenységet folytatnak az állami fenntartású, de az Agrárminisztérium kötelékébe tartozó intézmények, melyek közül három is található tagintézményeink közvetlen szomszédságában:

- Damjanich János Gimnázium és Mezőgazdasági Szakképző Iskola; Nagykáta
- Toldi Miklós Élelmiszeripari Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium; Nagykőrös
- Török János Mezőgazdasági és Egészségügyi Szakgimnázium és Szakközépiskola; Cegléd

A Centrum egyelőre felnőttoktatás formájában kapcsolódott be képzési kínálat bővítésébe, de amennyiben a Török iskola fenntartója továbbra is a jelenlegi keretek között kívánja tartani a nappali tagozatos osztályok indítását, akkor a Centrumnak lennének szabad kapacitásai a nappali képzésben is az egészségügyi terület beiskolázásának szélesítésére.

Végül nem hanyagolhatjuk el a térségünkben működő egyetlen alapítványi fenntartású szakképző intézményt, a ceglédi székhelyű Gubody Ferenc Szakképző Iskolát. A fenntartó Tanulni Egy Életen át Alapítvány 2007-ben jött létre, és az általa alapított iskola kezdetben elsősorban felnőttképzéssel foglalkozott, érettségire való felkészítéssel, valamint érettségi utáni szakképzéssel.

A Ceglédi Szakképzési Centrum már integrált alapítványi működtetési intézményt, így ennek mintája alapján Gubody Ferenc Szakképző Iskolát is képes lenne „befogadni”, ugyanakkor nem szabad szem elől téveszteni azt sem, hogy az alapvető cél a szakképzett munkaerő piacra való eljuttatása, melyben ennek az intézménynek elévülhetetlen érdemei vannak. Az iskola adminisztratív eszközökkel való ellehetetlenítése, nem lehet cél, hiszen ez nem segítené a meglévő tanulók képzésének befejezését és a centrum által rendelkezésre álló eszközök sem érvényesülhetnek. Ugyanakkor időről időre kísérletet kell tenni az együttműködés fonalának felvételére melynek keretében ki kell térni a HÍD programban történő együttműködéstől kezdődően, a szakképzési törvény legújabb módosításában rejlő közös lehetőségek kiaknázásán át egészen az intézmény teljes integrációjáig. Utóbbi annál is inkább fontos, hiszen az alapítványi intézmények gyakran függenek egy magánszemély, esetleg egy család személyi erőforrásaitól, esetleg csak egy közép távon adott gazdasági lehetőségtől (pl: bérlemény), melynek megszűnése egy stabil anyagi háttér, illetve állami szerepvállalás nélkül tovább szűkítheti az amúgy is korlátos munkaerőpiaci kínálatot az intézmény által oktatott szakmák vonatkozásában.